

Навчання для лідерів громад. Покрокову інструкцію для реалізації соціальних проєктів представлено в новому освітньому серіалі на платформі Дія.Освіта стор. 2

«Скарбничка здоров'я» в Бородянці: візна бригада «Охматдиту» провела безкоштовні огляди 170 дітей. Лікарі відзначили патології через хронічний стрес і неправильне харчування стор. 5

У місті Городок на Львівщині розпочав роботу ветеранський простір «Свій до свого», де надають юридичну допомогу, психологічну підтримку та консультації щодо соціальних питань стор. 6

Під час благодійних заборів RUN 4 VICTORY встановили рекорд України. Бігли професіонали, аматори, військові, діти та робот-пес. Для ЗСУ зібрали понад 3 млн грн стор. 7

П'ЯТЬ ІНІЦІАТИВ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ВІЙСЬКОВИХ, ВЕТЕРАНІВ ТА ЇХНІХ РОДИН

Українське суспільство здобуває унікальний досвід у війні: незважаючи на те, що є світові практики підтримки військових і ветеранів, не кожному з них можна впровадити у нашій країні. Це пов'язано з самим характером бойових дій: ми обороняємось і відстоюємо своє, а не воюємо на чужих територіях за чужі землі. Тож наші люди перебувають на війні і повертаються з неї з волюбними, «захисними» настроями та потребують особливої моральної підтримки. Це ж стосується й членів їхніх родин. Дієвими ініціативами, які може впровадити бізнес у такій підтримці, поділився Юрій Мельник, заступник головного виконавчого директора зі сталого розвитку МХП

Юрій Мельник, заступник головного виконавчого директора зі сталого розвитку МХП, голова Наглядової ради Благодійного фонду «МХП — Громаді» (по центру) під час передачі допомоги для військових

На початку повномасштабної війни ми допомагали шпиталю ліками та обладнанням. Потрібні були швидкі дії, коли держава не встигала обробляти численні запити.

Але з часом постачання по лінії Міністерства охорони здоров'я і Міністерства оборони України налагодились, і ми помітили, як виникла нова потреба підтримувати військових морально у процесі їхнього відновлення. І ситуативно з'явилася низка ініціатив, які об'єдналися у програму «МХП Поруч».

Восени 2023 року відкрився Центр із взаємодії з військовими та ветеранами, координатори та експерти якого забезпечують індивідуальний супровід: гуманітарну допомогу військовим частинам, лікування і реабілітацію, юридичну та психологічну підтримку, соціальну реінтеграцію та професійну адаптацію. Тож про ініціативи, які з нашого досвіду мали найкращий ефект, я розповім далі.

ЗРОБИТИ НАВІДУВАННЯ ПОРАНЕНИХ ВІЙСЬКОВИХ НЕ РУТИНОЮ

Війна відбрала в нас багато речей з нормально-го життя, серед них і прості радощі, як послухати улюблену музику наживо. Тож ми вигадали, як повернути трохи приємних моментів пораненим воїнам, і разом із музичним гуртом KOZAK SYSTEM організували тур військовими шпиталюми — «Люди-Титани».

Згідно з програмою туру, музиканти відвідують шпиталі в різних містах країни. На сьогодні маємо запити від 5 шпиталів, а отже, ідея працює. Вже були у Чернігові, Львові, Тернополі, Черкасах, Вінниці та в інших містах України, а військові, з якими ми спілкувалися, дякували за таку підтримку.

ДИВИТИСЬ УКРАЇНСЬКЕ КІНО РАЗОМ

У шпиталюх і військових частинах транслюємо українські фільми в межах проєкту «Кіно за-

ради Перемоги!» разом з Управлінням стратегічної комунікації Мініоборони України і асоціацією «Дивись українське». До військових приїждять і зіркові гості, що є амбасадорами українського кінематографу — Ада Роговцева, Олесь Санін, Ахтем Сеїтаблаєв, Сергій Фоменко й інші відомі діячі культури. Відгуки військових, звісно ж, завжди схвальні.

СПІЛЬНИЙ ВІДПОЧИНОК І ДОЗВІЛЛЯ ДЛЯ РОДИН ВЕТЕРАНІВ

Ветерани, які безпосередньо перебували на війні та їхні близькі, які переживали сильний стрес, коли чекали на їх повернення, заново звикають до комунікації одне з одним, зважаючи на травматичний досвід з обох боків. Тому організація дозволів для родин військових — іще один важливий крок. Вони будуть вдячні за те, що зможуть відволіктись від постійних переживань і отримати новий, позитивніший досвід.

А відпочинок і підтримка дітей — взагалі безцінні. Батько чи матір, які воюють, перш за все хочуть знати, що з їхньою дитиною все добре, вона розвивається, соціалізується і мінімально відчуває на собі наслідки війни. Тож важливо спонсорувати регіональні дитячі фонди, які організують відпочинок для дітей, чи ініціювати для них безкоштовні квитки до дитячого театру, планетарію, зоопарку тощо.

ІНКЛЮЗИВНЕ ЖИТЛО

На благополуччя родин ветеранів впливає і дім, в якому вони мешкають, — він має бути інклюзивним і комфортним. Коли ветерани повертаються до цивільного життя, вони часто не можуть пересуватися, як раніше, готувати, прати та робити інші побутові справи. Це дискомфортно не тільки фізично, а й психологічно: вони можуть почуватися нездатними щось зробити, і через емоційне напруження виникають конфлікти з іншими членами сім'ї.

Тож нещодавно ми зайшли у партнерство з місцевою владою Черкас, залучили інші бізнеси і побудували інклюзивний будинок для 20 сімей ветеранів — з адаптованими меблями, ліфтом і укріттям. «Вдома» має бути комфортно, це визначає якість життя, і ми плануємо й надалі заходити у подібні проєкти.

ПІДГОТУВАТИ ЛЕГКУ РЕІНТЕГРАЦІЮ

Не ветерани мають реінтегруватись, а колектив і суспільство мають бути готовими їх прийняти — і цього треба навчатись. З цієї метою ми започаткували курс тренінгів «Об'єднані сили: новий рівень професійних відносин з ветеранами». Для всіх працівників готуємо обов'язкове навчання на теми інклюзії, щоб прибирати бар'єри в колективі. Курс налічує три модулі: перший — про стрес та адаптацію під час війни, другий — про спілкування з ветеранами, третій — про інклюзивність.

Це допомагає покращити свої навички комунікації з людьми з інвалідністю та розуміти їхні особливості й потреби. Співробітники протягом навчання вивчають конкретні стратегії та техніки, які допоможуть ефективно взаємодіяти з людьми з інвалідністю. Це передбачає й адаптацію свого мовлення, уникнення стереотипів та забезпечення комфортного спілкування.

Ще один важливий момент — **приділяти увагу саме трудовій реінтеграції ветеранів**, адже можливість працювати та професійно й особистісно розвиватися є запорукою повноцінного повернення до мирного життя після війни. Це насамперед означає надавати конкурентні, рівні та прозорі умови для всіх кандидатів. Пропонувати ветеранам можливість повернутися на свої попередні посади.

Але якщо стан здоров'я не дозволяє, тоді створювати альтернативні вакансії, адаптовані під можливість та бажання колег. Наприклад, для ветеранів, які за станом здоров'я не можуть виконувати польові роботи, пропонувати офісні посади. Або ж пропонувати ветеранам пройти перенавчання чи підвищення кваліфікації, щоб опанувати нову професію. Звісно, підтримка військових, ветеранів і їхніх сімей має передбачати не лише моральну допомогу, але і регулярну фінансову, медичну, юридичну.

А також ми вже переконались, що ефективність реінтеграції ветерана й, зокрема, онбордінг буде ліпшим у випадку, коли комунікація з ним та його родиною підтримувалася ще з моменту мобілізації. ✨

Юрій Мельник,
заступник головного виконавчого директора
зі сталого розвитку МХП

◆ НОВИНИ

АУДИТ ВІД РВС УСПІШНО ПРОЙДЕНО

Другий рік поспіль Благодійний фонд «МХП — Громаді» отримує аудиторський звіт від міжнародної аудиторської компанії РвС. Аудит був проведений згідно з Міжнародними стандартами аудиту щодо фінансової звітності Фонду, підготовленої станом на 31 грудня 2023 року за Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ).

Це дає підстави донорам і суспільству бути впевненими в прозорості всіх процесів, адже команда Фонду дотримується високих стандартів фінансового управління, законодавчих норм та ефективного використання коштів.

— Благодійний фонд «МХП — Громаді» є відповідальним за використання кожного доната. У 2023 році ми отримали 747 млн грн, і всю цю суму відкрито та прозоро для всіх спрямували на допомогу тим, хто цього дійсно потребує. Цей факт підтверджує і провідна аудиторська компанія, вивиском якої довіряє вся міжнародна спільнота та наші донори, — наголосив **Олександр Пахолок**, директор Благодійного фонду «МХП — Громаді». ✨

ХВИЛЯ ЄДНАННЯ ТА КОШТИ НА ДРОНИ

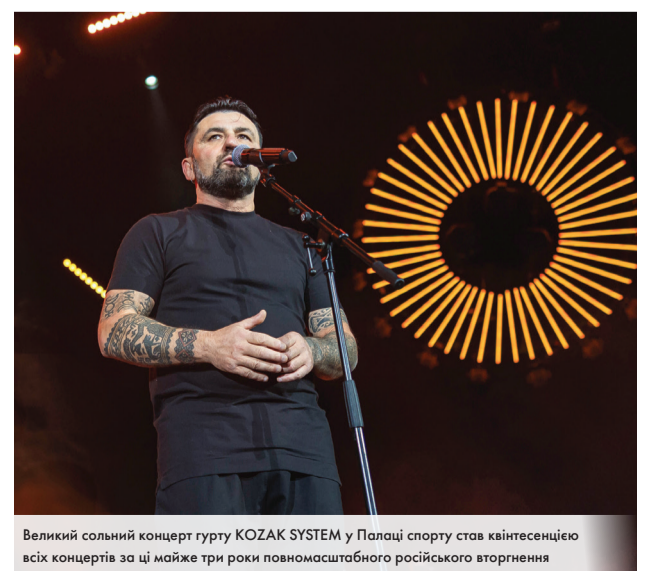
9 листопада у столичному Палаці спорту відбувся великий благодійний концерт легендарного українського гурту KOZAK SYSTEM. Лейтмотив заходу — «Разом до перемоги» — про важливість співпраці тилу та фронту. Захід відбувся за підтримки компанії МХП та Благодійного фонду «МХП — Громаді»

За три роки повномасштабного вторгнення гурт KOZAK SYSTEM об'їхав усю Україну, відігравши понад 300 концертів. Музиканти виступали не лише у великих концертних залах, а й на вокзалах, у бомбосховищах і на сходах сільських бібліотек. Їхні концерти — це справжні діалоги з глядачами та постійна імпровізація.

Виконуючи «А до Херсона повернулася весна», гурт незмінно викликає на сцену мешканців тимчасово окупованих територій, під час «Азов-сталі» на сцену виходять близькі незламних борців за Маріуполь, коли лунають «Люди-Титани» — пісня-присвята пораненим воїнам, увесь зал затамовує подих або ж скандує слова «Маніфесту», вказуючи напрямок руху російського військового корабля, а багатоголосся глядачів і музикантів під «Українське сонце» вже стало символом української сили та незламності.

Поміж виступами Іван Леньо розповідає про творчість, ділиться власним досвідом переживання повномасштабної війни та втрат — на фронті у 2022 році загинув Гліб Бабич, побратим гурту й автор багатьох пісень. Також Іван згадує військових, яких підтримує, запрошує на сцену ветеранів, а ще розказує про спільні важливі проєкти, які втілює з компанією МХП і Благодійним фондом «МХП — Громаді».

Від початку повномасштабної війни гурт і бізнес спільно допомогли вже понад 30 бригадам ЗСУ амуніцією, дронами, обладнанням, технікою тощо. Зокрема, виручені кошти з концерту в Палаці спорту спрямували на купівлю дронів для наших захисників. Передавання допомоги військовим супроводжує особисто фронтмен гурту. ✨

Великий сольний концерт гурту KOZAK SYSTEM у Палаці спорту став квінтесенцією всіх концертів за ці майже три роки повномасштабного російського вторгнення

НА БАТЬКІВЩИНІ ШЕВЧЕНКА ВІДРЕСТАВРУВАЛИ ХАТИ ХІХ СТОЛІТТЯ ТА 150-РІЧНИЙ ВІТРЯК

У Національному заповіднику «Батьківщина Тараса Шевченка» на Черкащині презентували відновлені об'єкти культурної спадщини, що є частиною туристичних маршрутів Шевченкової батьківщини. Ремонтні роботи здійснено за підтримки Благодійного фонду «МХП — Громаді» й ініціативи громадської організації «Екологічний рух Черкащини»

Хату, де народився Тарас Шевченко, відреставровано завдяки компанії МХП і Благодійному фонду «МХП — Громаді»

Національний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка» об'єднує села Моринці, Шевченкове, Будище та Вільшану — місця, де пройшли дитячі роки Кобзаря. У Моринцях він народився, у Керелівці (Шевченкове) формувалася як особистість, у Будищах, у маєтку Енгельгардта, набував досвіду козачкування, а у Вільшаній зробив перший крок до визнання та світової слави. Ці села не лише є частиною його життя, а й стали невіддільною частиною української культурної спадщини.

реконструкція 150-річного Будищанського вітряка, що зберігся ще з часів дитинства Тараса Шевченка. Під час першого етапу на об'єкті змінили крила та двері. А цього літа реконструкція продовжилася: тут відновили шатрову частину та повністю змінили зовнішню обшивку з дерева.

Також майстри зробили нове перекриття підземного приміщення (кімнати мірошника) біля вітряка, розпочали благоустрій прилеглої території, який планують завершити наступного року. Пізніше тут ще облаштують паркувальний майданчик для туристів, доріжки та проведуть озеленення території.

РЕКОНСТРУКЦІЯ ІСТОРИЧНИХ ХАТ

Окрім вітряка, на території заповідника відремонтували ще дві хати ХІХ століття. В одній із них жив дід Тараса Шевченка, а в іншій — народився сам поет. На обох будівлях було проведено роботи з перекриття дахів очеретом, що допоможе зберегти ці історичні об'єкти від руйнування.

Саме через погані дахи й перекриття псується більшість історичних будівель, яким понад 100 років. Тому важливим завданням було провести реставрацію швидко — до дощів і снігу, та водночас зберегти автентичний вигляд хат і використати для цього натуральні матеріали: очерет, соломку. Для цього до реставрації залучили майстрів, які працюють з хатами в столичному Національному музеї народної архітектури та побуту України.

ПІДТРИМКА КУЛЬТУРНИХ ІНІЦІАТИВ

Для подальшої співпраці представники Благодійного фонду «МХП — Громаді» та Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка» підписали меморандум. — Збереження культурної спадщини — така ж важлива справа сьогодні, як і підтримка військових. Тому проєктами, пов'язаними з підтримкою

Юрій Мельник, голова Наглядової ради Благодійного фонду «МХП — Громаді»

культури, постійно опікується компанія МХП і Благодійний фонд «МХП — Громаді». Ми маємо низку ініціатив у музейному, театральному сегментах, кіномистецтві та видавничій діяльності, які акцентують на нашій ідентичності та єднають нас як націю, — пояснив Юрій Мельник, голова Наглядової ради Благодійного фонду «МХП — Громаді».

Наталія Кривда, голова Наглядової ради Українського культурного фонду

Також Моринці відвідала команда Українського культурного фонду під керівництвом Наталії Кривди. — Культура — це простір, де народжуються цінності, смисли, задля яких ми живемо, а хтось віддає життя. Завдяки культурі ми можемо залишатися людьми, вибудувати себе як націю. Такі місця формують у нас повагу до себе, до свого минулого, до своєї історії та зберігають культурну пам'ять нації, — наголосила Наталія Кривда, голова Наглядової ради Українського культурного фонду. ✨

НАВЧАННЯ ДЛЯ ЛІДЕРІВ ГРОМАД

Покрокова інструкція для реалізації соціальних проєктів у громадах

Міністерство цифрової трансформації України та Благодійний фонд «МХП — Громаді» створили новий освітній серіал «Як втілити соціальний проєкт у громаді», він доступний на платформі Дія.Освіта. Мета освітнього серіалу — навчити працівників органів місцевого самоврядування та активістів розробляти ефективні проєкти, знаходити фінансування, залучати бізнес до підтримки та втілювати свої ідеї. Безплатний освітній серіал складається з восьми епізодів тривалістю 6–15 хвилин. У ньому розглядають усі аспекти реалізації соціального проєкту — від планування та пошуку фінансування до залучення партнерів і фандрайзингу. Кожен епізод містить практичні поради, реальні приклади успішних кейсів і помилок. Як розробити ідею проєкту та сформулювати успішний бюджет, як знайти партнерів серед місцевої влади, бізнесу та донорських організацій, як написати грантову заяву та залучити фінансування, які є методи фандрайзингу та співфі-

нансування — на всі ці запитання дасть відповідь цей освітній серіал.

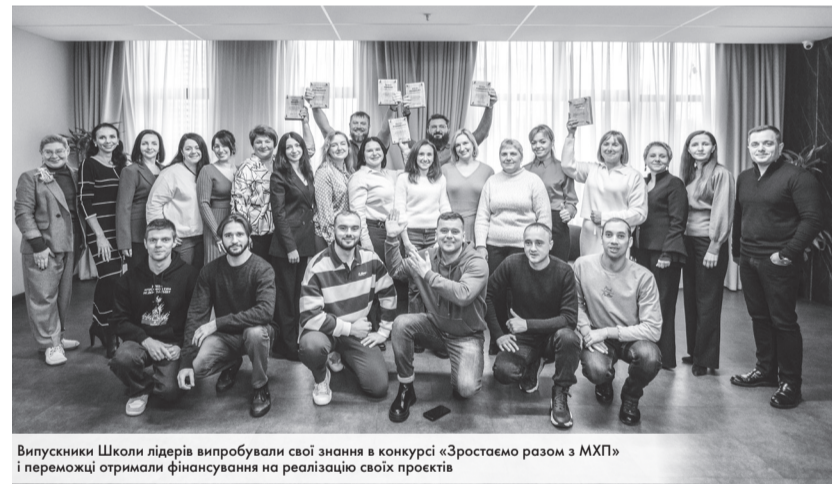
— За дев'ять років роботи в громадах ми з командою Благодійного фонду «МХП — Громаді» побачили, наскільки важливими є не лише ресурси для реалізації проєктів, а й чітке розуміння того, як ними управляти, залучати партнерів і долати виклики на кожному етапі. Завдання нашого освітнього серіалу — дати людям інструменти та знання, які ми накопичували роками: від розроблення проєктної ідеї до пошуку фінансування та втілення її в життя, — розповів Олександр Пахолук, директор Благодійного фонду «МХП — Громаді». ✨

Якщо прагнете втілювати соціальні ініціативи у своїх громадах, але не знаєте, з чого розпочати, скануйте цей QR-код.

ПОНАД 11 МІЛЬЙОНІВ — НА 7 ПРОЄКТІВ

Перші випускники Школи лідерів «Моя громада і МХП: зростаємо разом» взяли участь у пілотному конкурсі «Зростаємо разом з МХП». Переможці — 7 команд, які реалізують у власних громадах ініціативи на майже 11,4 млн грн, із них понад 5,2 млн грн становить грантовий внесок Благодійного фонду «МХП — Громаді»

Випускники Школи лідерів випробували свої знання в конкурсі «Зростаємо разом з МХП» і переможці отримали фінансування на реалізацію своїх проєктів

1. ПРОЄКТ БАРИШІВСЬКОЇ ГРОМАДИ «СВІТЛЕ НАВЧАННЯ» — встановлення сонячної електростанції на даху Центру позашкільної роботи «Мрія», де навчається понад тисяча вихованців з усієї громади. **Загальний бюджет — більше як 1,9 млн грн.**

2. ПРОЄКТ КАНІВСЬКОЇ ГРОМАДИ «ЦЕНТР ЖИТТЄСТІЙКОСТІ» — створення ветеранського простору, в якому фахівці надаватимуть ветеранам, військовим і членам їхніх родин психосоціальну підтримку, що сприятиме їхній адаптації до цивільного життя й інтеграції в громаду. **Загальний бюджет — понад 1,4 млн грн.**

3. ПРОЄКТ ТАРАЩИНСЬКОЇ ГРОМАДИ «ДЖЕРЕЛО ЖИТТЯ» — встановлення гібридної СЕС потужністю 30 кВт на станції місцевого водоканалу. Це забезпечить безперебійним водопостачанням понад 2 тисячі родин і 101 організацію міста Тараща. **Загальний бюджет — понад 1,5 млн грн.**

4. ПРОЄКТ МИРОНІВСЬКОЇ ГРОМАДИ «ВІТЕРАН ПРО» — створення багатофункціонального ветеранського простору для ветеранів і їхніх родин, що забезпечить реінтеграцію військових у цивільне життя через надання психологічної, соціальної та правової допомоги, а також професійної адаптації. **Загальний бюджет — понад 2,4 млн грн.**

5. ПРОЄКТ «БЕЗПЕЧНІ ЗУПИНКИ: СОНЯЧНА ЕНЕРГІЯ БОБРИЦЬКОЇ ГРОМАДИ» — облаштування на 18 зупинках п'ятьох населених пунктів вуличного освітлення на сонячних панелях, що сприятиме підвищенню енергоефективності та безпеки в громаді. **Загальний бюджет — понад 1,1 млн грн.**

6. ПРОЄКТ БЕРШАДСЬКОЇ ГРОМАДИ «СВІЙ ДО СВОГО ПО СВОЄ» — створення ветеранського простору «Свої» в селі Баланівка, де буде обладнано тренажерну залу для фізичної реабілітації та занять спортом, громадську майстерню, лаунж-зону для відпочинку та групової діяльності. **Загальний бюджет — понад 1,5 млн грн.**

7. ПРОЄКТ ХМЕЛІВСЬКОЇ ГРОМАДИ «КОЗАЦЬКИЙ ГАРТ» — створення сучасного спортивного молодіжного простору із 15 сучасними вуличними тренажерами для молоді. **Загальний бюджет — понад 1,4 млн грн.** ✨

Людмила Шевченко, генеральний директор Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка»

— Для Тараса Шевченка його батьківська земля була надзвичайно цінною. У цих місцях знайшли спочинок батьки Шевченка; до цих місць він постійно повертався у своїх творах. Тому надзвичайно важливо, що в цей складний час, коли в нашій країні триває війна, ми відновлюємо важливі культурні об'єкти, утверджуємо національні цінності завдяки свідомому бізнесу й активній громадськості, — зазначила Людмила Шевченко, генеральний директор Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка».

БУДИЩАНСЬКИЙ ВІТРЯК

Співпраця Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка» та команди «МХП — Громаді» розпочалася у 2023-му році. Тоді в межах загальнонаціонального проєкту підтримки українських музеїв, який Фонд започаткував у 2022 році, на території заповідника почалася

Учасники Форуму громад у Вінниці досліджували перспективи місцевого самоврядування в умовах війни

ФОРУМ ГРОМАД

На початку грудня у Вінниці відбувся другий Форум громад, який став важливим майданчиком для діалогу між громадами, владою та військовими. Головними темами для обговорення були підтримка військових та розвиток місцевих бюджетів

Форум громад зібрав не лише представників місцевих громад, а й військових і народних депутатів України. Зокрема, серед спікерів були народна депутатка **Лариса Білозір**, народний депутат **Микола Кучер**, голова громадської організації «Ми — Вінничани» **Валерій Коровий** і голова Вінницького міського осередку цієї ж організації **Сергій Кудлаєнко**. Основна тема обговорення — перспективи місцевого самоврядування під час війни.

Можливості розвитку громад через реалізацію проектів і конкурсів презентував **Павло Мороз**, директор департаменту корпоративної соціальної відповідальності МХП. Про партнерство з військовими, підтримку ветеранів і родин захисників розповів **Юрій Мельник**, голова наглядової ради Благодійного фонду «МХП — Громаді».

На форумі військовим передали дрони, РЕБи, генератори, засоби зв'язку, мобільний інтернет та інше обладнання на суму понад 8 млн грн.

Цей захід організувала громадська організація «Ми — Вінничани» за підтримки Благодійного фонду «МХП — Громаді». ✨

НОВИЙ МАЙДАНЧИК У САДОЧКУ

Нове життя для дитячого майданчика в садочку «Казка» в Ладжині на Вінничині

Майже 30 років через територію дитячого садочка «Казка» пролягала стара труба холодного водопостачання, що постійно створювала проблеми. Кожен порив перетворював дитячий майданчик на маленьке озеро, тому з часом усі його конструкції стали небезпечними для дітей.

Але цього року все змінилося. У квітні зусиллями комунальників стару трубу нарешті замінили. І тоді постало важливе питання: як зробити цей простір знову безпечним і веселим для малюків? — Ініціативна група садочка звернулася з проханням допомоги із встановленням нових ігрових елементів

новленням нових ігрових елементів для найменших відвідувачів. Завдяки спільній роботі нашого фонду та Вінницької птахофабрики, ми змогли втілити цей проект у життя, — зазначила **Мар'яна Нарожна**, керівниця Вінницького Хабу Благодійного фонду «МХП — Громаді». — На новому майданчику тепер є великий ігровий літак для пригод, колода-змійка для розвитку координації, пісочниця з веселою хатинкою для творчості, гойдалка-балансир для дружніх ігор, ігрова альтанка для відпочинку в тіні. Дітки можуть гратися на безпечному

Мар'яна Нарожна, керівниця Вінницького Хабу Благодійного фонду «МХП — Громаді»

Відкриття оновленого дитячого майданчика в садочку «Казка» в Ладжині на Вінничині

та сучасному майданчику, радіючи кожному новому дню.

Найбільше раділи оновленню, звісно, діти та їхні батьки:

— Нарешті цей день настав! Я безмежно щаслива за наш дитячий садочок «Казка». Завдяки Мар'яні Нарожній і Благодійному фонду «МХП — Громаді» нам вдалося відновити старий майданчик для малечі. Це надзвичайно важлива справа для наших дітей. Усі батьки щиро вдячні, — розповідає **Валерія Панькова**, мешканка Ладжини, чия дитина відвідує садочок «Казка». ✨

ОПЕРАЦІЙНИЙ СТИЛ У ЛИПОВЕЦЬКІЙ ЛІКАРНІ

Завдяки конкурсу соціальних ініціатив «Час діяти, Україно!» сучасний операційний стіл встановили у Липовецькій міській лікарні на Вінничині

Для Липовецької міської лікарні придбано новий операційний стіл, що дає можливість проводити більш складні операції. Тепер лікарям значно зручніше здійснювати операційні втручання завдяки рентген-прозорості нового медичного обладнання.

Загальна вартість операційного столу становила 400 тис. грн, водночас 300 тис. грн — це кошти міського бюджету, а 100 тис. грн — грант у конкурсі «Час діяти, Україно!» від Благодійного фонду «МХП — Громаді».

У Липовецькій міській лікарні на Вінничині — новий сучасний операційний стіл

— Конкурс «Час діяти, Україно!» спрямований на підтримку локальних соціальних ініціатив. І цей проект є яскравим прикладом. Громада подала детальну аплікаційну форму для участі в конкурсі, в якій докладно розписала важливість придбання такого операційного столу. Здоров'я та життя людей — найбільша цінність. Тому ми надали перевагу цьому проекту, — пояснив **Володимир Романюк**,

регіональний директор Центрального регіону Вінницького Хабу МХП.

— Я дуже вдячна Липовецькій громаді за її активність, вона подала чудову проектну заяву. Комісія визначила її переможцем і надала 100 тис. грн на придбання операційного столу для місцевої лікарні, — розповіла **Тетяна Поліщук**, представниця Благодійного фонду «МХП — Громаді». ✨

Володимир Романюк, регіональний директор Центрального регіону Вінницького Хабу МХП

ІНТЕРНЕТ ДЛЯ СЕЛА

У селі Улянівка, що на Вінничині, вирішили багаторічну проблему — підключили швидкий і стабільний інтернет. Вартість проекту становила орієнтовно 200 тис. грн, а його реалізація стала можливою завдяки підтримці ТОВ «Вінницька птахофабрика» і Благодійного фонду «МХП — Громаді»

Мешканці міст сприймають інтернет, як щось буденне, на кшталт води, газу, електроенергії. Без нього вже важко уявити роботу, навчання, відпочинок, оплату рахунків і здійснення покупок. Але для мешканців українських сіл доступ до інтернету часто є розкішшю, а не повсюдністю. У багатьох населених пунктах сільська інфраструктура все ще не забезпечує стабільного зв'язку й люди не мають достатнього доступу до інформації, розвитку підприємництва та освіти.

Раніше так було й у селі Улянівка. Доступ до інтернету був обмеженим, а швидкість — низькою, що створювало незручності для місцевих жителів. Це позбавляло дітей можливості повноцінно навчатися онлайн, а дорослих — користуватися сучасними послугами чи працювати дистанційно. Сільська громада звернулася по допомогу до **Руслана Д'яченка**, директора відокремленого підрозділу «Біогаз — Ладжин» ТОВ «Вінницька птахофабрика», з проханням вирішити проблему з інтернетом.

РОЗВИТОК ГРОМАД

Компанія «Вінницька птахофабрика» разом із Благодійним фондом «МХП — Громаді» активно підтримує ініціативи, спрямовані на розвиток місцевих громад.

— Ми завжди підтримували і будемо підтримувати розвиток наших громад. У наш час якісний інтернет — це не розкіш, а життєво необхідна річ для

кожного. Це не тільки питання комфорту, але й доступу до освіти, медицини та сучасних сервісів, що роблять життя мешканців більш зручним і безпечним, — зазначив **Руслан Д'яченко**, директор ВП «Біогаз — Ладжин».

Проект підключення Улянівки до інтернету передбачав обладнання, що забезпечило стабільний зв'язок для майже всіх мешканців села. Загалом до мережі підключено приблизно 70 будинків.

ВДЯЧНІСТЬ МЕШКАНЦІВ СЕЛА

Мешканці Улянівки вже відчули переваги нових можливостей. **Анастасія**, місцева жителька і мама двох школярів, поділилася своїми враженнями:

— Для нас, батьків, якісний інтернет дуже важливий, особливо для навчання. Коли діти залишалися вдома на дистанційному навчанні, було дуже важко. Часто зв'язок зникав у найважливіший момент, і діти пропускали частину уроків. Це стосувалося не тільки школи — ми також не могли оперативно дізнатися важливі новини або спілкуватися з рідними. Тепер ми завжди на зв'язку, можемо вчасно отримувати інформацію, і я нарешті спокійна за освіту своїх дітей. Староста села **Володимир Неборецький** наголосив, що молодь, яка навчається в інших містах, тепер може без проблем підтримувати зв'язок із родиною:

— Дуже вдячні Вінницькій птахофабриці та Благодійному фонду «МХП — Громаді» за їхню підтримку. Якісний інтернет — це доступ до важливих онлайн-сервісів, яких раніше не вистачало. Інтернет робить наше село ближчим до сучасного світу. Допомагає зберігати зв'язок із рідними. Інтернет для сільських громад сьогодні — це не лише зручність, а й основа для розвитку та зростання. Мешканці села тепер можуть користуватися послугами, які раніше не були для них доступні.

Руслан Д'яченко, директор ВП «Біогаз — Ладжин»

ВИРОБНИЦТВО КОЗИНОГО СИРУ

На Дніпропетровщині переможниця конкурсу бізнес-ідей «Роби своє» отримала 100 тис. грн для реалізації власного новаторського підходу у виробництві козиного сиру

Завдяки перемозі у конкурсі бізнес-ідей «Роби своє» від Благодійного фонду «МХП — Громаді» придбано спеціальний холодильник, щоб забезпечити оптимальні умови для визрівання сиру

фонду «МХП — Громаді», а решта — це особисті інвестиції фермерки. Закуплено перемішувач для молока та спеціальний холодильник, щоб забезпечити оптимальні умови для визрівання сиру.

— Благодійний фонд «МХП — Громаді» підтримує ініціативи, що допомагають людям, зокрема малим підприємцям, покращувати життя в громадах. Ми розуміємо важливість розвитку бізнесу, тому

проводимо конкурс «Роби своє», де переможці отримують гранти на реалізацію своїх ідей, — підсумував **Олександр Сплодитель**, директор «Оріль-Лідер». ✨

Очільниця сімейного фермерського господарства «Микола» на Дніпропетровщині **Олена Самарська** розробила унікальну модель замкнутого циклу виробництва козиного сиру. Завдяки інноваційному підходу фермерки сир має високу додану вартість, що забезпечує сталі доходи для родини та підтримку іншим місцевим фермерам через кластерне об'єднання, яке організувала пані Самарська.

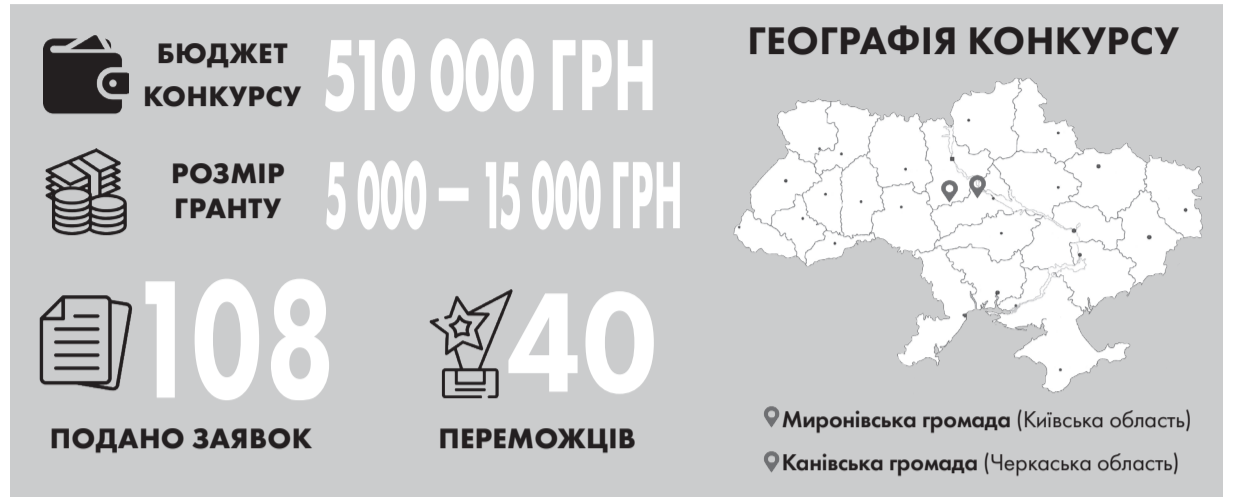
Для реалізації ідеї були потрібні додаткові кошти на обладнання. Загальна вартість проекту — 200 тис. грн. Половину цих коштів Олена отримала, здобувши перемогу в конкурсі бізнес-ідей «Роби своє» від Благодійного

Олександр Сплодитель, директор «Оріль-Лідер»

ДО 15 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ НА НАВЧАННЯ

40 переможців конкурсу «PROзростання» отримають гранти на професійний розвиток

Оголошено переможців нового грантового конкурсу «PROзростання», завдяки якому учасники отримають до 15 000 грн на навчання і підвищення кваліфікації.

Цей пілотний проект від Благодійного фонду «МХП — Громаді» та компанії МХП реалізовується на території двох громад — Миронівської (Київська область) і Канівської (Черкаська область). Протягом вересня та жовтня оргкомітет конкурсу отримав 108 заявок від працівників закладів соціально-гуманітарної, медичної й історико-культурної сфер і підприємств. Серед них експертна комісія конкурсу обрала 40 переможців: 21 проект — із Канівської громади та 19 проектів — із Миронівської. 33 проекти стосуються навчання, 6 — закупівлі обладнання та матеріалів, ще один — організації події.

Аби підтримати більшу кількість проектів, комісія збільшила бюджет конкурсу з 400 тис. грн до 510 тис. грн. Загальна

сума, яку учасники витратять на власний розвиток, включно з їхніми власними внесками, сягнула 707 500 грн.

ЧОМУ САМЕ ТУТ?

Факівці Фонду взялися допомогти цим двом громадам — Миронівській і Канівській — в оновленні їхньої стратегії розвитку. Це головний документ для громад, що визначає найважливіші завдання та цілі на 10 років. І новий грантовий конкурс став логічним продовженням для реалізації цієї справи.

— Без особистого саморозвитку ми не можемо створювати громади, в яких хочеться жити. Саме тому запустили гранти на власний розвиток, щоб надати можливість людям навчатися, удосконалювати себе та покращувати свою громаду. Завдяки цій ініціативі ми отримали 108 цікавих проектів, які ще раз підтверджують активність наших

Тетяна Волочай, Голова Ради розвитку громад Благодійного фонду «МХП — Громаді»

людей і потенціал до змін. Людський капітал — основний ресурс у розбудові громади. Продовжити розвиток громади можна тільки за умови інвестування в її людей: їхні знання, навички, здатність адаптуватися до змін та ефективно працювати разом, — зазначила **Тетяна Волочай**, Голова Ради розвитку громад Благодійного фонду «МХП — Громаді». ✨

НОВИЙ РІВЕНЬ ДОГЛЯДУ ЗА АВТО

У Каневі переможці конкурсу бізнес-ідей «Роби своє» отримали 100 тис. грн на запуск нової послуги на автомийці — детейлінг самообслуговування

Бездоганний догляд за власним авто — детейлінг своїми руками

Шановні автолюбители Канева, у вас тепер є можливість власноруч зробити хімістку салону власного авто, відполірувати та нанести захисні покриття. Для цього автомийка за адресою вулиця Коцюбинського, 17 пропонує скористатися професійним обладнанням: торнадор, пароочисник, пілосос, мийний пілосос, турбосушка, полірувальні машини (ексцентрик, ротор), професійна хімія, щітки, мікрофібри тощо.

Усе це стало можливим уже зараз, бо **Анна та Максим Охріменки**, власники автомийки самообслуговування, перемогли в конкурсі підтримки мікропідприємництва «Роби своє» від Благодійного фонду «МХП — Громаді» та отримали грант — 100 тис. грн.

— Власну справу ми започаткували наприкінці 2021 року. Відкрили один бокс для самостійної мийки машин, потім облаштували ще один, а також встановили вуличний пілосос для зручності клієнтів, — поділилася Анна Охріменко. — Ми відстежуємо тенденції в нашій галузі, а також спілкуємося з клієнтами з великих міст, тож дізналися, що нині набуває популярності детейлінг самообслуговування. Це зручно й вигідно для клієнта, бо значно дешевше, ніж отримувати сервіс «під ключ». Водночас для нас це гарна можливість для розвитку, адже в Каневі наразі ця ніша не заповнена.

Водночас родина Охріменків вагалася, адже для надання таких послуг треба мати в арсеналі цілий перелік

різноманітного обладнання.

— Думали, що будемо якось поступово купувати й, можливо, за рік запустимо бокс. Але якраз дізналися про конкурс «Роби своє» від Благодійного фонду «МХП — Громаді» і вирішили спробувати свої сили. Завдяки підтримці МХП ми одразу придбали весь набір необхідного обладнання: потужний компресор, автомобільний пілосос, кілька шліфувальних машинок, торнадор, турбосушку та пароочисник. На це витратили 100 тис. грн грантових коштів. Ще стільки ж власних грошей інвестували в ремонт, підведення комунікацій і закупівлю автохімії й супутніх товарів, — розповів Максим Охріменко.

— Разом із нашим стратегічним партнером — Благодійним фондом «МХП — Громаді» ми допомагаємо громадам створити навколо себе кращий, ефективніший та комфортніший для життя простір. І такий малий бізнес, зокрема як автомийка, це саме ті складові зручного життя у громаді, про яке ми дбаємо. Саме для розвитку малих підприємств створено конкурс «Роби своє», — пояснила **Ольга Форостяна**, директорка «Миронівської птахофабрики». ✨

Ольга Форостяна, директорка «Миронівської птахофабрики»

Учні Канівської школи №1 імені Тараса Шевченка випробовують новий спортивний простір

ШКОЛА ОТРИМАЛА СПОРТМАЙДАНЧИК

У Каневі відкрили багатофункціональний спортивний майданчик для школярів і ветеранів

Канівська загальноосвітня школа №1 імені Тараса Шевченка отримала новий сучасний спортивний простір завдяки перемозі в конкурсі проектів «Час діяти, Канівчино!». Ініціатива була реалізована спільно з Благодійним фондом «МХП — Громаді» та за підтримки місцевих благодійників.

Новий спортивний майданчик, що отримав назву «Active life», облаштований для гри в стрітбол, бадмінтон, теніс і волейбол. Крім того, тут створено два окремі майданчики для пляжних видів спорту, наприклад пляжного волейболу та футболу. Проект також передбачає використання цих зон для занять відновлювальними видами спорту, зокрема для ветеранів.

— Давно мріяв, але не до кінця вірив, що це можливо. Та коли докладаєш максимум зусиль і є підтримка, мрія стає реальністю, — поділився враженнями **Андрій Бурхацький**, вчитель фізкультури цієї школи.

Бюджет проекту становив понад 250 тис. грн. Благодійний фонд «МХП — Громаді» надав 100 тис. грн, ще 50 тис. виділила з міського бюджету Канівська міська рада, а також до фінансування долучилися місцеві благодійники, які вклали понад 100 тис. грн. Ці кошти забезпечили можливість не лише створити спортивні майданчики, але й закупити необхідне обладнання: волейбольні сітки, м'ячі для волейболу та баскетболу, ракетки для бадмінтону, щит для стрітболу й інше спортивне спорядження. ✨

ЛІКАРІ «ОХМАТДИТУ» ОГЛЯНУЛИ 170 ДІТЕЙ

У Бородянці на Київщині виїзна бригада різнопрофільних спеціалістів Національної дитячої спеціалізованої лікарні «Охматдит» провела медогляд 170 маленьких пацієнтів

Дітям були доступні консультації таких спеціалістів, як гастроентеролог, алерголог, хірург, невролог, ортопед, гематолог, інфекціоніст, офтальмолог, психолог та інші

До повномасштабного вторгнення в Бородянському центрі первинної медико-санітарної допомоги працював 21 лікар — сімейної медицини та педіатрії. Тікаючи від війни, частина фахівців виїхала, одна лікарка разом із родиною загинули під час бомбардування селища. Нині лікарня відчуває значний кадровий дефіцит, маючи лише 13 лікарів. Місцева влада навіть готова надати житло новим працівникам, однак наразі охочих переїхати до Бородянки немає. Щоб покращити доступ до медичних послуг дітям, столична лікарня «Охматдит» нещодавно організувала безкоштовний чек-ап здоров'я для місцевої малечі. Це проект «Скарбничка здоров'я», що відбувся за підтримки благодійних фондів «МХП — Громаді» та «Діти Героїв» у партнерстві з ТОВ «Овочева скарбниця МХП». За день вдалося оглянути майже 170 дітей, які перебувають на диспансерному огляді або втратили одного з батьків через війну в Україні.

— Дуже багато слабких місць у громадах, які зазнали окупації під час повномасштабного вторгнення. На жаль, серед них і здоров'я наших дітей. Тому завдяки партнерству бізнесу, місцевої влади та громади ми організували приїзд лікарів, які надали професійні консультації для дітлахів. Це надважливо, адже здоров'я дітей — це сила нашої

Володимир Забела, керівник Групи регіонального розвитку МХП

нації в майбутньому, — пояснив **Володимир Забела**, керівник Групи регіонального розвитку МХП.

З огляду на те, що під час та після окупації значна частина місцевого бізнесу виїхала з Бородянки, поява нових підприємств — велика підтримка і підсилення для громади. Для Бородянки неймовірно важливо те, що бізнес відновлюється і дає робочі місця, сплачує податки, таким чином підтримуючи можливості для розвитку та реалізовуючи додаткові соціальні ініціативи. — «Овочева скарбниця МХП» — нове підприємство в родині МХП, яке переймає досвід соціальної відповідальності материнської компанії, тому турбується про власних працівників і забезпечує доступ їхнім і всім іншим дітям із громади до вчасного й необхідного медогляду провідними лікарями «Охматдиту».

Роман Майстер, директор ТОВ «Овочева скарбниця МХП»

Таким чином ми втілюватимемо в Бородянці найкращі практики і проекти МХП для розвитку громад, — зазначив **Роман Майстер**, директор ТОВ «Овочева скарбниця МХП».

ПОВНИЙ ЧЕК-АП ЗДОРОВ'Я

Усі діти мали нагоду проконсультуватися в таких спеціалістів, як гастроентеролог, алерголог, хірург, невролог, ортопед, гематолог, інфекціоніст, офтальмолог, психолог та інші. Під час огляду малечі робили аналіз крові за 24 параметрами на обладнанні, придбаному Благодійним фондом «МХП — Громаді», що значно полегшує діагностику.

Лікарі виявили порушення роботи ендокринної системи, алергічні патології та гінекологічні захворювання. За словами **Ольги Медведєвої**, завідувачки педіатричного відділення «Охматдиту», ці проблеми зі здоров'ям пов'язані з хронічним стресом, посттравматичним синдромом і неправильним харчуванням, що негативно впливає на стан дітей.

Одна з відвідувачів — **Тетяна Букіна**. Під час бомбардування Бородянки вона втратила сина та невістку, а зараз самотужки виховує внуків. Вони живуть у модульному будиночку в рідній Бородянці. — Я дуже вдячна, що вдалося так швидко пройти огляд у лікарів «Охматдиту» й безкоштовно обстежити внучку. Ми отримали призначення лікарів і тепер будемо лікуватися, — поділилася пані Тетяна. Загалом від початку 2023 року завдяки проекту «Скарбничка здоров'я» лікарі «Охматдиту» оглянули вже понад 5500 дітей у різних населених пунктах України. ✨

Робота мобільного консультативно-діагностичного центру Національного інституту раку

«ПОДБАЙ ПРО СВОЄ ЗДОРОВ'Я»

Безплатні медичні обстеження для жінок Баришівської та Миронівської громад

У межах проекту «Подбай про своє здоров'я» мобільний консультативно-діагностичний центр Національного інституту раку спільно з Благодійним фондом «МХП — Громаді» розпочав безкоштовні обстеження та консультації для мешканок Баришівської та Миронівської громад. Ініціатива спрямована на ранню діагностику та профілактику онкологічних захворювань у жінок, зокрема раку молочної залози та шийки матки. Проект забезпечує можливість жінкам отримати доступ до сучасної діагностики та консультації провідних фахівців, не виїжджаючи до столиці.

— В умовах, коли доступ до профільних лікарів у віддалених регіонах обмежений, ми надаємо можливість отримати високоякісну медичну допомогу без потреби їхати до великого міста. Наш головний заклик: подбай про своє здоров'я, адже це найцінніше, що ми можемо зробити для себе та своїх близьких, — зазначила **Юлія Король**, керівниця групи соціального розвитку Благодійного фонду «МХП — Громаді».

За місяць роботи в Баришівській і Миронівській громадах було обстежено майже 1200 жінок віком від 23-х до 94-х років. Вони пройшли маммографію, кольпоскопію, здали аналізи на цитологію й отримали консультації вузькопрофільних спеціалістів — онкогінеколога, мамолога-онколога, інфекціоніста й ендокринолога. Пацієнтки, в яких виявлено підозри на онкологічні патології, найближчим часом будуть дообстежені в Інституті раку в Києві. Скористайтесь нагодою — пройдіть обстеження вчасно! Раннє виявлення хвороби є ключем до успішного лікування! ✨

ДОПОМОГА З НОРВЕГІЇ

Гуманітарну допомогу на суму 1,5 млн грн надано мешканцям Сумщини

Крісло колісне для ветерана

До гуманітарної допомоги з Норвегії входило переважно реабілітаційне медичне обладнання: 16 функціональних медичних ліжок; 200 крісел колісних, ролаторів і реабілітаційних велосипедів; 100 ящиків одноразових захисних костюмів і халатів; 198 ящиків антисептичних засобів. А також 3 телевізори, 3 принтери, 650 кг дитячого спортивного одягу, 2 вогнегасники та інші супутні товари.

Усе це надано завдяки партнерству ТОВ «МХП — Урожайна країна» з Благодійним фондом «МАКС СЮППОРТ». За кошти Благодійного фонду «МХП — Громаді» в сумі 163 тис. грн здійснено перевезення гуманітарного вантажу.

— Допомогу насамперед отримали особисто до кожного двору понад 60 родин пайовиків ТОВ «МХП — Урожайна країна» на території сімох громад Сумської області. Ці родини потребували реабілітаційного обладнання, — пояснив **Андрій**

Рибалка, директор ТОВ «МХП — Урожайна країна».

Андрій Рибалка, директор ТОВ «МХП — Урожайна країна»

Також ліжка, ролатори, крісла колісні, медичний одяг та антисептики передали Сумській обласній клінічній спеціалізованій лікарні. Решту гуманітарної допомоги розподілили відповідно до потреб між органами місцевого самоврядування Сумщини. З огляду на сьогоднішні ціни та зважаючи на високу якість гуманітарної допомоги, її вартість оцінюють приблизно у 1,5 млн грн. ✨

ПАРКОВИЙ КІНОПРОСТІР

Новий культурний осередок на свіжому повітрі у Згурівці на Київщині

На відкритті паркового кінопростору завітало багато почесних гостей, які відзначили важливість цієї ініціативи для громади

Проект «Парковий кінопростір» реалізовано завдяки співпраці Благодійного фонду «МХП — Громаді» та Згурівської селищної територіальної громади в межах конкурсу «Час діяти,

Україно!». Ця ініціатива подарувала жителям можливість насолоджуватися кінопоказами просто неба.

Проект передбачає регулярні кінопокази на великому екрані із застосу-

ванням сучасної техніки. У межах конкурсу громада отримала необхідне обладнання для таких кінопоказів, зокрема надувний екран, проектор і звукоапаратуру. Загальний

бюджет ініціативи становив майже 220 тис. грн, із яких 100 тис. грн надав Благодійний фонд «МХП — Громаді».

На відкритті «Паркового кінопростору» в межах Національного туру «Кіно заради Перемоги!» демонстрували український фільм «Мій карпатський дідусь», на показ завітали і виконавець головної ролі — народний артист України **Богдан Бенюк**. Подія стала справжнім святом для мешканців: вони не тільки переглянули фільм, а й мали можливість поспілкуватися з актором, отримати автографи та зробити пам'ятні фото.

Окрім кінопоказу, для гостей заходу організували благодійний ярмарок і концерт. Місцеві виробники частували варениками, пірижками, полпкорном і солодощами, створюючи атмосферу української гостинності та єднання громади. ✨

ВETERАНСЬКИЙ ПРОСТІР «СВІЙ ДО СВОГО»

НОВОСТВОРЕНИЙ ПРОСТІР «СВІЙ ДО СВОГО» РОЗПОЧАВ РОБОТУ В МІСТІ ГОРОДОК НА ЛЬВІВЩИНІ

Відкриття нового ветеранського простору «Свій до свого» в місті Городок на Львівщині

За адресою вулиця Підгір'я, 2 у місті Городок розпочав роботу ветеранський простір «Свій до свого». Це вже п'ятий простір на Львівщині, попередні чотири відкрито в містах Жовква, Золочів, Рудки та Новий Калинів. Ініціатор їх створення — громадська організація «Об'єднання Добровольців» за підтримки партнерів — Українського ветеранського фонду та Благодійного фонду «МХП — Громаді».

Тут можна отримати юридичну допомогу, психологічну підтримку та консультації щодо соціальних питань. За словами ветерана 80-ї окремої десант-

но-штурмової бригади **Тараса**, який звернувся до ветеранського простору після поранення на передовій, допомога в оформленні документів і підтримка під час лікування стали для нього справжнім полегшенням.

— Після отриманого поранення все, що стосувалося документів і пільг, здавалося нескінченним пеклом, — розповів Тарас. — Я звернувся до волонтерів ветеранського простору, і вони допомогли мені заповнити всі документи, організували їх подання та супроводжували мене під час лікування. Але найважливіше — це

підтримка, яку тут можна отримати від побратимів. Ветеранський простір став для мене місцем, де можна просто випити кави та поговорити з тими, хто розуміє твій шлях.

МИ ЧЕКАЄМО ТИХ, ХТО ПОВЕРТАЄТЬСЯ З ФРОНТУ

Під час відкриття ветеранського простору директор Благодійного фонду «МХП — Громаді» **Олександр Пахолюк** наголосив на важливості створення таких просторів у громадах по всій Україні.

Олександр Пахолюк, директор Благодійного фонду «МХП — Громаді»

— Наш Фонд підтримує простори та розвиває ветеранські спільноти в різних громадах країни. Адже зараз ветерани, які повертаються з фронту, потребують соціальної інтеграції, правової та психологічної підтримки. Комфортне середовище для спілкування й обміну досвідом не тільки допомагає ветеранам скоріше адаптуватися до цивільного життя, але й надає підтримку їхнім родинам. Підтримуючи ветеранські простори, ми і виявляємо вдячність захисникам за службу, і водночас інвестуємо в розвиток громад, — пояснив Олександр Пахолюк.

Варто нагадати, що в межах Всеукраїнського конкурсу соціальних ініціатив «Час діяти, Україно!» Благодійний фонд «МХП — Громаді» підтримав створення 16 ветеранських просторів на Київщині, Черкащині, Вінниччині та Хмельниччині.

Тетяна Валанчюк, директорка підприємства «Захід-Агро МХП»

— Кожному захиснику чи захисниці важливо, щоб їх хтось зустрічав: рідні, друзі чи побратими. Ветеранські простори, які наша компанія підтримує в межах програми реінтеграції військових та ветеранів «МХП Поруч», — саме про цю зустріч. Тут ми завжди чекаємо тих, хто повертається з фронту. Тут побратими і ті, хто готовий підтримати, допомогти словом і ділом, — додала **Тетяна Валанчюк**, директорка підприємства «Захід-Агро МХП».

Основну фінансову підтримку для купівлі будівельних матеріалів забезпечив Благодійний фонд «МХП — Громаді» в межах програми реінтеграції військових та ветеранів «МХП Поруч». Городоцька міська рада надала приміщення для простору, покриває всі витрати на його утримання, а також допомогла з частиною коштів на ремонт. Меблі та техніку придбала громадська організація «Об'єднання Добровольців» за кошти Українського ветеранського фонду Мінветеранів. ✨

БЛАГОДІЙНИЙ КОНЦЕРТ НА ПІДТРИМКУ «СТАЛЕВОЇ СОТКИ»

Концерт гурту Kozak System у Ковелі об'єднав громаду заради збору коштів для 100-ї окремої механізованої бригади Сухопутних військ ЗСУ. Зібрали понад 600 тис. грн на потреби військових

Гурт Kozak System дав у Ковелі 302-й благодійний концерт

На стадіоні «Локомотив» у Ковелі відбувся благодійний концерт рок-гурту Kozak System. Головною метою заходу став збір коштів на потреби волинської 100-ї окремої механізованої бригади Сухопутних військ, відомої як «Сталева сотка».

Перед виступом на стадіоні зібралося багато охочих посмакувати на фудкорті, який організувала мережа «М'ясо-маркет». За донат ковельчан частували бургерами, пловом, бограчем, теплими напоями та солодощами.

302-Й БЛАГОДІЙНИЙ КОНЦЕРТ KOZAK SYSTEM

Концерт розпочався з пісні «Подай Зброю», що задала патріотичний настрій усій події. Одним зі зворушливих моментів стало виконання пісні «Херсон», коли на сцену запросили людей, які наразі знайшли свою другу домівку в Ковелі. Не забули й про полонених бійців «Азовсталі». Натопл скандував «Де Азов?». А на сцену піднялася **Світлана**, матір полоненого **Андрія Богдана**. Разом виконали пісню «Азов-сталь».

Під час концерту музиканти наголушували на єдності українців та важливості не жити ілюзіями, що війна десь далеко.

— Ми граємо сьогодні наш 302-й безкоштовний благодійний концерт. За ці два з половиною роки ми побували в різних містах і

селах, а також у госпіталях, бліндажах і бункерах, підтримуючи наших захисників, — сказав зі сцени **Іван Леньо**, лідер гурту.

ДОПОМОГА ВІЙСЬКОВИМ

Кульмінацією заходу стало вручення подарунків волинським захисникам. Гурт Kozak System спільно з компанією МХП передали військовим два автомобілі-пікапи. Також відбувся благодійний аукціон, на якому було виставлено три лоти: дві гільзи, які розмалювала відома ковельська художниця **Оксана Цюп'яшук**, і велика поштова марка з підписом **Руслана Ткачука**, командира 100-ї бригади. Завдяки цим лотам отримали 145 тис. грн.

На завершення Kozak System на біс виконали «Маніфест» — пісню, яка стала символом незламності духу.

Загалом під час концерту та на супровідних акціях вдалося зібрати понад 600 тис. грн. Усі кошти підуть на потреби «Сталевої сотки», зокрема на придбання автомобілів, дронів та іншого забезпечення для бійців. ✨

Ковельський стадіон «Локомотив» зібрав на благодійному концерті до тисячі глядачів

Віктор Корягін, директор Західного Халу МХП, привітав переможницю конкурсу бізнес-ідей «Роби своє» Наталію Василевську та вручив їй ключі від пекарні в селі Квітневе на Хмельниччині

ВІДРОДИТИ СІЛЬСЬКУ ПЕКАРНЮ

Жителька Білогірської територіальної громади, що на Хмельниччині, **Наталія Василевська** отримала пекарню завдяки конкурсу бізнес-ідей «Роби своє» Благодійного фонду «МХП — Громаді»

Наталія Василевська, відома своїм талантом у випіканні хліба за старовинними рецептами, отримала можливість масштабувати власну справу завдяки конкурсу бізнес-ідей «Роби своє» від Благодійного фонду «МХП — Громаді». Їй передали пекарню в селі Квітневе Білогірської територіальної громади, яка не працювала 20 років.

Аромат свіжоспеченого хліба захопив Наталію Василевську ще в юності, і відтоді випікання стало невід'ємною частиною її життя. Сьогодні Наталія не просто створює хліб і випічку за старовинними рецептами, а й ділиться своїми виробами з рідними, друзями, сусідами та навіть із нашими військовими. Вона регулярно передає випічку на фронт, де зараз боронить Україну її син.

Із роками популярність її хліба зростала, але домашні потужності вже не задовольняли потреб. Саме тому учась у конкурсі «Роби своє», організованому Благодійним фондом «МХП — Громаді», стала для Наталії справжнім шансом. Вона отримала у своє розпорядження пекарню в селі Квітневе, яка належала місцевій філії «Рідний край» і стояла порожньою останні два десятиліття.

Ключі від будівлі Наталії передав директор Західного Халу МХП **Віктор Корягін**. Тепер жінка планує відновити виробництво та повернути до життя пекарню, відродивши традицію випікання домашнього хліба. ✨

ПОНАД 2,5 МІЛЬЙОНА — НА ПІДТРИМКУ ЗАХИСНИКІВ

Під час благодійних забігів RUN 4 VICTORY встановили рекорд України. Бігли профі й аматори, військові й ветерани, діти й робот-пес

У Черкасах рятувальники присвятили свій забіг загиблomu колезі з Дніпропетровської ДНС — Миколі Нечипоренку. На фото у повному спорядженні стоїть Андрій Гречаний, який у той день встановив рекорд України

Цього року компанія МХП і Благодійний фонд «МХП — Громаді» організували на підтримку захисників благодійні забіги RUN 4 VICTORY в Тернополі, Вінниці, Черкасах, Ладизжині, що на Вінниччині, та в Києві. Під час цих спортивних подій зібрано понад 2 млн 540 тис. грн на підтримку військових.

Це вдалося зробити завдяки залученню значної кількості учасників. 500, 800, 1000 — кожен наступний забіг збирав дедалі більше бігунів. Професіонали змагалися за почесні місця та достойні грошові винагороди від спонсорів, долаючи 10 км і 21 км. Початківці й аматори широким радієм залученості до настільки масштабних благодійних заходів, опановуючи 2 км і 5 км. Для наймолодших були дистанції на 200 м, 400 м або 800 м.

Справжнім натхненням для всіх учасників змагання стали військові та ветерани. У фінальному забігу на Трухановому острові в Києві взяли участь понад 100 бійців Національної гвардії України. Вони бігли разом із цивільними учасниками, демонструючи, що підтримка армії важлива не лише на передовій, але й у тилу.

ІНКЛЮЗИВНІ ТРАСИ

Окрім традиційних дистанцій, організатори подбали про інклюзивні траси для людей із порушеннями опорно-рухового апарату. У Черкасах на такій трасі біг ветеран **Сергій Прядка**, який на Світлодарській дузі втратив ногу. Після повернення з фронту Сергій не лише живе активним життям, але й здобув перемоги на «Іграх Нескорених».

— Спорт для мене — це частина життя, особливо після поранення. Я займаюся кросфітом, і це допомагає мені підтримувати здоров'я та відновлюватись. Спорт став моєю мотивацією і допоміг знову навчитися ходити. Згодом потрапив на «Ігри Нескорених», де здобув перемогу. Це надихнуло мене

продовжувати займатися та допомогло повернутися до нормального життя. Тож ніколи не пізно почати займатися ним, навіть якщо раніше ви не були активні. Головне — рухатися вперед, — поділився Сергій, який успішно подолав інклюзивну дистанцію разом із побратимами та хлопчиком на милицях.

НАЙБІЛЬША ВАГА СПОРЯДЖЕННЯ

Під час RUN 4 VICTORY у Черкасах рятувальник із Полтави **Андрій Гречаний** пробіг 21 км у повному рятувальному спорядженні вагою понад 20 кг, що було офіційно зафіксовано як рекорд України в номінації «Найбільша вага спорядження пожежного-рятувальника, який подолав дистанцію напівмарафону». До спорядження входили каска, захисний костюм, взуття, рукавиці, пояс, апарат на стисненому повітрі та сокира — все це Андрій використовує в повсякденній роботі.

Забіг Андрій присвятив своєму колезі з Дніпропетровської Держслужби з надзвичайних ситуацій **Миколі Нечипоренку**, який загинув 22 червня 2024 року після тяжких поранень, отриманих під час ліквідації наслідків обстрілу в Нікопольській громаді.

— Ми з Миколою були друзями, закінчили один і той самий виш. Його смерть — це велика втрата для нашої служби, і я не міг не присвятити йому цей забіг, — зазначив Андрій після фінішу.

НАЙСТАРШИЙ УЧАСНИК

У Ладизжині власний особистий рекорд встановив 72-річний спортсмен **Яків Карпенко**, який пробіг 10 км за рекордний час. Уже 58 років він займається бігом і не перестає вражати своєю витривалістю й енергією.

— Дякую організаторам за такі заходи, що мотивують займатися спортом

і дають можливість допомогти ЗСУ. Я дуже радий бути частиною такого важливого руху. З радістю приїхав на змагання, — поділився Яків Карпенко з села Краснопілка, що на Вінниччині. А також забіг у Ладизжині відзначився найбільшою кількістю дітей. Юних учасників змагання було аж 110 осіб.

УНІКАЛЬНІ ПОДІЇ

У забігу RUN 4 VICTORY в Києві брав участь робот-пес із розвідувального підрозділу «Хартія», який разом з іншими учасниками подолав дистанцію 2 км. Цей технічний помічник, який здатний пересуватися сходами, переносити вантажі до 10 кг і рухатися зі швидкістю до 12,5 км/год, є справжнім новаторським рішенням, що знижує ризики для життя наших захисників. Кожен забіг завершувався нагородженням найспритніших, аукціонами та розіграшами. У Києві, зокрема, серед унікальних лотів були авторські фотографії видатного українського фотохудожника **Сергія Михальчука**, створені в межах проекту «The Will to Win — Воля до Перемоги!» до Олімпійських ігор у Парижі. На фото були автографи видатних спортсменів і самого фотохудожника.

— Цей рік став знаковим для МХП, адже ми вперше заікнули на такий масштабний проект і вписали себе в історію благодійних забігів. П'ять міст — п'ять забігів — п'ять військових частин, яким ми змогли допомогти завдяки зусиллям наших працівників та учасників. Цей проект об'єднав не лише компанію, а й тисячі небайдужих людей. Багато хто з наших співробітників уперше долучився до бігового руху, і це стало для них не лише спортивним досягненням, а й стимулом продовжувати підтримувати наше військово-активніше, — прокоментував **Сергій Доброгорський**, заступник головного виконавчого директора з агробізнесу компанії МХП. Співорганізатори ліги благодійних забігів RUN 4 VICTORY — міжнародна компанія МХП, Благодійний фонд «МХП — Громаді», спортивна спільнота «Характер».

Сергій Доброгорський, заступник головного виконавчого директора з агробізнесу компанії МХП

Запекле змагання 1/8 фіналу VBET Кубка України. У червоному — «Пробій» з Івано-Франківщини, у жовтому — «Буковина» з Чернівців

НА ШЛЯХУ ДО ВЕЛИКИХ ФУТБОЛЬНИХ ПЕРЕМОГ

«Пробій» — єдина команда, що змогла з аматорського футболу перейти на професійний рівень

Лідерство в Другій лізі чемпіонату України та вихід до 1/8 фіналу Кубка України з футболу — такі результати першої частини футбольного сезону 2024-25 для «Пробію», який отримав статус професійного клубу менше ніж пів року тому. За підсумками першої частини сезону «Пробій» ділить із «Рухом-2» з Львова перше місце у своїй групі, набравши 26 очок у 12 матчах (8 перемог, 2 нічі, 2 поразки). У Кубку України команда дійшла до 1/8 фіналу. І сам факт виходу до 1/8 фіналу — це вже неабиякий успіх для команди Другої ліги, яка лише цього року розпочала свій шлях у професійному футболі. Загалом у межах Кубка України городенківські футболісти зіграли чотири гри, з них перемогли в трьох, обігравши, зокрема, представників Прем'єр-Ліги і мінімально поступилися першоліговій «Буковині» з Чернівців із рахунком 0:1.

— Ще на початку сезону ми навіть мріяли не могли про такі результати. Вихід до 1/8 фіналу Кубка України та лідерство в чемпіонаті — це справжній прорив для нашої команди. Авжеж, хотілося б пройти далі в Кубку, хочеться завжди приносити перемоги нашим вболівальникам. Але головне те, що ми в цей перший рік виступу в професійному футболі показали та доказали, що в нас є команда, яка вміє досягати результатів. Дякую Збройним Силам України і партнерам команди за можливість грати та приносити радість нашим вболівальникам, — прокоментував **Володимир Ковалюк**, тренер НК «Пробій».

Філія «Перспектив» Західного Хабу МХП разом зі стратегічним партнером — Благодійним фондом «МХП — Громаді» вже багато років є партнером НК «Пробій». Стабільна фінансова підтримка партнерів допомагає керівництву команди проводити якісний менеджмент у клубі: добір досвідчених тренерів і фахівців, професійних гравців, проведення тренувальних зборів, підготовка стадіону до домашніх ігор, оренда транспорту на виїзні матчі, фото- та відеотрансляція прямих етерів тощо.

— Ми в МХП переконані, що спорт — це не лише змагання, а й потужний інструмент для об'єднання людей, розвитку молоді. Розуміємо, наскільки важливу справу робить команда «Пробій» для своєї громади, тому радо підтримуємо. Успіхи команди є ознакою ефективності наших спільних із громадою та партнерами зусиль, — наголосив **Віктор Корягін**, директор Західного Хабу МХП.

ПІДТРИМКА ЖІНОЧОГО ФУТБОЛУ

Благодійний фонд «МХП — Громаді» підписав договір про співпрацю з жіночим футбольним клубом «Ладомир» із міста Володимир на Волині

Жіночий футбольний клуб «Ладомир» із міста Володимир на Волині

У 2024 році Благодійний фонд «МХП — Громаді» розширив напрям своєї діяльності: розпочав системну підтримку жіночого футболу на Волині, уклавши договір про співпрацю з жіночим футбольним клубом «Ладомир» з міста Володимира.

Упродовж кількох років цей клуб займає 5–6 позиції в жіночому футболі України, є володарем Кубка України у 2019-му та чемпіоном України у 2023 році з футболу. Гравчиня «Ладомира» та капітан команди **Вікторія Грин** представляє клуб в національній збірній України з футболу. У жовтні цього року вона отримала честь захищати кольори України в матчах плей-оф за вихід на Євро-2025. Вікторія грала у двох матчах проти збірної Туреччини в Стамбулі та Кишиневі. Ще 12 ладомирчанок виступають за дівочі збірні команди України у своїх вікових категоріях.

Загалом Благодійний фонд «МХП — Громаді» підтримує 25 футбольних клубів у різних областях України: Івано-Франківській, Хмельницькій, Тернопільській, Львівській, Волинській, Київській, Вінницькій. Це команди як обласних центрів, так і маленьких містечок та сіл. Комплексний розвиток громад неможливий без розвитку спорту. Тому «МХП — Громаді» сприяє розвитку різних спортивних напрямів: від ММА, волейболу та футболу до адаптивних видів спорту; від підтримки дитячих і молодіжних спортивних секцій та місцевих команд до побудови спортивних майданчиків і стадіонів. Це створює нові робочі місця в громаді, дає можливість дітям і молоді займатися спортом. Ба більше, представляти Україну на міжнародних змаганнях, зміцнюючи імідж країни на світовій спортивній арені.

ПОНАД 2,5 МЛН ГРН

ЗІБРАЛИ НА ПІДТРИМКУ ЗАХИСНИКІВ

ТЕРНОПІЛЬ
для 105-ї бригади ТрО **260 ТИС. ГРН**

ВІННИЦЯ
для 59-ї окремої мотопіхотної бригади імені Якова Гандзюка **350 ТИС. ГРН**

ЧЕРКАСИ
для 118-ї бригади ТрО **550 ТИС. ГРН**

ЛАДИЖИН
для 144-ї окремої піхотної бригади **600 ТИС. ГРН**

КИЇВ
для 13-ї бригади Національної гвардії України «Хартія» **780 ТИС. ГРН**

РЕКОРД УКРАЇНИ

Пожежник із Полтави **Андрій Гречаний** подолав 21 км у повному рятувальному спорядженні вагою понад 20 кг

> 4000

УЧАСНИКІВ

ДИСТАНЦІЇ

- 🏆 для професіоналів
- 🏆 для аматорів
- 🏆 інклюзивні
- 🏆 для дітей

СТРАВИ ДО СВЯТКОВОГО СТОЛУ ВІД ЮРІЯ ГРИЦАЯ, ШЕФ-КУХАРЯ ТА ВЕТЕРАНА

перемішати та поставити в холодильник на ніч (щонайменше на 2–3 години).

Крок 2:
У каструлю кинути нарізану почеревину 2x2 см, витопити жир. Додати цибулю, нарізану кубиком 0,5x0,5 см, потушувати декілька хвилин. Додати моркву, корінь селери (брусочками), часник натерти на дрібну терку, потушувати 3 хвилини. Додати квасолю, трави, спеції та залити водою (щоб вода покрила всі інгредієнти на 1 см). Посолити. Довести до кипіння. Залишити під кришкою тушуватися до готовності квасолі (але щоб не розвалювалася), періодично перемішуючи.

Крок 3:
Дістати з холодильника сосиски, перекласти в деко та відправити в духовку, розігріту до 180°C, на 40–45 хвилин. Періодично перемішувати, щоб сосиски та цибулька запеклись з усіх боків.

Крок 4:
Змішати квасолю та сосиски, перекласти в каструлю чи глиняний посуд для подачі на стіл. Засипати зверху натертим на дрібну терку пшеничним багетом і полити розтопленим вершковим маслом. Поставити в духовку при 250°C на 8–10 хвилин до утворення хрумкої скоринки. Посипати зверху петрушкою та подавати на стіл.

Запашна закуска повільного приготування. Страва походить із півдня Франції й отримала назву від посудини, в якій її традиційно готували. Ідеально підходить для холодних зимових вечорів завдяки своїй ситності та поживності.

Холодна закуска у вигляді всім відомого торта «Наполеон»! Це смачно, просто та креативно.

«НАПОЛЕОН» ІЗ КАЧИНИМ ПАШТЕТОМ ТА ІНЖИРОМ

ІНГРЕДІЄНТИ

- Качине філе — 1 кг (4 шт.)
- Морква — 200 г
- Корінь селери — 200 г
- Цибуля ріпчаста — 200 г
- Чебрець — 10 г
- Часник — 20 г
- Імбир свіжий — 10 г
- Бодя (аніс) — 2 г (одна зірочка)
- Кориця — 3 г (одна паличка)
- Перець чорний мелений — 5 г
- Сіль — 10 г
- Паприка копчена гостра — 3 г
- Вино червоне сухе — 100 мл
- Мед — 50 г
- Масло вершкове — 200 г
- Соус соєвий — 50 г
- Олія соняшникова — 30 г

Інжир свіжий — 300 г (якщо немає інжиру, можна замінити на журавлину або чорнослив)
Коржі для торта «Наполеон» — 1 упаковка (уже готові, магазинні)

Крок 1:
Гострим ножом зробити насічки на шкірі качиного філе (0,5 см). Покласти на холодну пательню шкірою донизу та смажити на невеликому вогні так, щоб почав розтоплюватися жир. Смажити до коричневого кольору шкіри (не спаліть), перевернути на інший бік. Додати гілочки чебрецю та довільно нарізаний імбир, посолити, посипати зверху паприкою, залити медом, додати вино, бодя і корицю, накрити кришкою та залишити тушуватися 40 хвилин на маленькому вогні.

Крок 2:
Моркву та селеру натерти на крупну тертку, цибулю нарізати соломкою, часник подавити. Все протушувати на соняшниковій олії. В кінці додати нарізаний імбир (2/3), соєвий соус, сіль і перець, перекласти в глибоку миску з додаванням кусочків вершкового масла кімнатної температури.

Крок 3:
Качку дістати з пательні, нарізати кубиком 2x2 см і додати до тушкованих овочів. Забрати з пательні бодя, корицю, імбир і гілочки чебрецю, а рідину також додати до миски з іншими інгредієнтами. Перемішати все блендером і перетерти через дрібне сито (за потреби).

Крок 4:
Взяти коржі, перемазати їх нашим паштетом, поставити на 6–12 годин у холодильник.

Крок 5:
Прикрасити рештою інжиру перед подачею на стіл.

КАССУЛЕ

ІНГРЕДІЄНТИ

- 1. Квасолі білої/червоної — 250/250 г
- Корінь селери — 100 г
- Морква — 100 г
- Цибуля ріпчаста — 100 г
- Підчеревина свиняча — 200 г
- Розмарин — 10 г
- Лавровий лист — 5 г
- Гвоздика — 2 г
- Часник — 10 г
- Перець духмяний горошок — 2 г
- Сіль — 2 г

2. Сосисок курячих BBQ TM «Бащинський» — 900 г

- Петрушка — 10 г
- Цибуля шалот — 150 г
- Вино червоне (сухе) — 250 мл
- Білий батон — 100 г
- Розмарин — 5 г
- Лавровий лист — 2 г
- Перець чилі червоний — 10 г
- Сіль — 2 г
- Масло вершкове — 50 г

Крок 1:
Квасолю замочити на ніч у воді. Нарізані на циліндри по 3 см сосиски, почищену (не різану) цибулю шалот і решту інгредієнтів для сосисок залити вином,

Громаді

ПОСІВНИЙ КАЛЕНДАР НА 2025 РІК

КРАЩИЙ ЧАС ДЛЯ ВИСІВУ ТА ПОСАДКИ РОСЛИН

НАЗВА КУЛЬТУРИ	ЛЮТИЙ	БЕРЕЗЕНЬ	КВІТЕНЬ	ТРАВЕНЬ	ЧЕРВЕНЬ
ЗЕЛЕНЬ, САЛАТ, ОГІРКИ, ПОМІДОРИ, ФІЗАЛІС, БАКЛАЖАНИ, КАВУН, ДИНЯ, ПЕРЕЦЬ (ГОСТРИЙ І СОЛОДКИЙ), КАБАЧКИ, ПАТИСОНИ, ГАРБУЗИ, КАПУСТА (ЦВІТНА, БЕЛОГОЛОВА), ПОЛУНИЦЯ, СУНИЦЯ, ДЕКОРАТИВНІ РОСЛИНИ, КВІТИ З НАСІННЯ, ДЕРЕВА, КУЩІ	1, 4, 5, 9, 10	4, 5, 8, 9	1, 4, 5, 11, 12	1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 29, 30	5, 6, 7, 8, 9, 26
РЕДИС, РЕДЬКА, ДАЙКОН, КАРТОПЛЯ, ТОПІНАМБУР, БАТАТ, МОРКВА, БУРЯК, ЦИБУЛЯ, КВАСОЛЯ, ГОРОХ, БОБИ, ПЕТРУШКА І СЕЛЕРА КОРЕНЕВА	16, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 27	15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 27, 28	14, 15, 19, 20, 23, 24	16, 17, 21, 25, 26	12, 13, 14, 17, 18, 21, 22
НЕСПРИЯТЛИВІ ДНІ	12, 25, 26, 28	14, 25, 26, 29	13, 21, 22, 27	12, 18, 19, 20, 27	11, 15, 16, 25

2025-й — РІК ЗЕЛЕНОГО ДЕРЕВ'ЯНОГО ЗМІЯ

Змія у китайській культурі асоціюється з мудрістю, обережністю, інтуїцією та внутрішньою силою. Дерево є символом стабільності та життєвих сил, що сприяє процвітанню та зміцненню зв'язків, а зелений колір — це про оновлення, гармонію з природою та внутрішній баланс. Тож 2025 рік буде вдалим для тих, хто ухвалює обдумані рішення та готовий адаптуватися до змін. Особливу увагу слід приділити фінансовій обачності та розумному управлінню ресурсами.

Овен (21 березня — 19 квітня)
Рік обіцяє багато можливостей для професійного й особистісного зростання. Ви зможете реалізувати свої амбітні плани, але для цього важливо діяти стратегічно. Уникайте імпульсивних рішень.

Телець (20 квітня — 20 травня)
Рік сприятиме розвитку кар'єри та покращенню фінансової стабільності. Вам буде легше адаптуватися до змін і відкривати нові джерела доходу. Не забувайте дбати про своє здоров'я.

Близнюки (21 травня — 20 червня)
Рік змін, нових знань і подорожей. Це час для навчання та розширення горизонтів, тож використовуйте кожну можливість

для самовдосконалення. Але стежте за балансом витрат і доходів.

Рак (21 червня — 22 липня)
Не забувайте дбати про своє здоров'я. Спробуйте знайти гармонію між роботою та домівкою, тоді рік буде спокійнішим. Варто зосередитися на стосунках та емоційному благополуччі.

Лев (23 липня — 22 серпня)
Час самовираження та кар'єрного зростання. Ваша енергія та впевненість допоможуть досягти успіху, але знадобиться терпіння, щоб діяти розважливо. Стежте за фінансами та уникайте імпульсивних витрат.

Діва (23 серпня — 22 вересня)
Рік стабільності та продуктивності. Ваша увага до дрібниць і працелюбність допоможуть досягти нових професійних вершин. Варто зосередитися на своїх довгострокових цілях і планах.

Терези (23 вересня — 22 жовтня)
Рік принесе гармонію та нові партнерства. Вам вдасться знайти баланс між особистим і професійним життям. Фінансова ситуація покращиться, якщо ви будете діяти зважено й уникати ризикованих інвестицій.

Скорпіон (23 жовтня — 21 листопада)
Рік трансформацій і внутрішніх змін. Варто відмовитися від старих проблем і розпочати нові проекти. У стосунках з'являться нові виклики, але терплячість і мудрість допоможуть обійтися без конфліктів.

Стрілець (22 листопада — 21 грудня)
Рік обіцяє активність у професійній сфері та великі можливості для розвитку. Ви зможете реалізувати амбітні плани, але важливо бути обережними з витратами.

Козоріг (22 грудня — 19 січня)
Час професійного зростання та зміцнення позицій. Ваші зусилля протягом попередніх років почнуть приносити плоди, зокрема в кар'єрі. Стосунки з близькими також покращаться, якщо ви будете відкритими до змін і нових ідей.

Водолій (20 січня — 18 лютого)
Час для розвитку творчих здібностей і самовираження. Будуть відкриті до нових ідей і проектів, що можуть значно змінити ваше життя. Особливу увагу зверніть на здоров'я та психоемоційний стан.

Риби (19 лютого — 20 березня)
Час саморозвитку, роздумів і планування майбутнього. Це рік духовного зростання, але також не варто забувати приділяти увагу фінансам і дбати про здоров'я.

Залежно від фаз Місяця й астрологічного календаря, деякі дні можуть бути більш сприятливими для росту та розвитку рослин, тоді як інші — менш вдалими. Посівний календар на 2025 рік допоможе вам спланувати садові роботи.

СІЧЕНЬ:
Планування садово-городніх робіт. Підготовка насіння до висіву.

ЛЮТИЙ:
Початок сівби розсади перців, баклажанів і томатів.

БЕРЕЗЕНЬ:
Висів розсади капусти, селери та петрушки. Підготовка ґрунту для ранніх посадок. Можна висівати зелень і салат.

КВІТЕНЬ:
Висів моркви, буряка, редису та редьки. Висадка розсади капусти у відкритий ґрунт. Підготовка грядок для картоплі та інших коренеплодів. Початок сівби розсади цибулі та фізалісу.

ТРАВЕНЬ:
Висаджування розсади цибулі, томатів, перців і баклажанів у відкритий ґрунт після того, як міне загроза заморозків. Коли ґрунт достатньо прогріється — висів огірків, кабачків, патисонів, гарбузів і квасолі, гороху, бобів. Наприкінці місяця — висів розсади кавунів і динь.

ЧЕРВЕНЬ:
Догляд — полив, підживлення, прополювання. Фізаліс: сіяти у квітні-травні. Пересаджування розсади фізалісу, кавунів, дині у відкритий ґрунт. Висів другої хвилі швидкозростаючих культур — редис, зелень.

ЛИПЕНЬ:
Збір першого врожаю огірків та кабачків.

СЕРПЕНЬ:
Збір врожаю помідорів, перців і баклажанів. Підготовка грядок до осінніх посадок. Висаджування розсади або пересаджування полуниць і суниць.

ВЕРЕСЕНЬ:
Збір урожаю картоплі та коренеплодів. Сівба сидератів для відновлення ґрунту.

ЖОВТЕНЬ:
Висаджування озимого часнику та цибулі. Підготовка саду до зими (укриття рослин).

ЛИСТОПАД:
Збір останнього врожаю та підготовка грядок до зими. Планування робіт на наступний рік.

ГРУДЕНЬ:
Проведення інвентаризації насіння й інструментів. Оформлення замовлень на нове насіння.

Пам'ятайте, що це лише загальні рекомендації, успішність вирощування також залежить від конкретних умов вашої ділянки та клімату вашого регіону.